

Székelly Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi újság

Működési árak:

Évesre 180 L., Négyre 90 L., negyedévre 45 L.

Magyar száma 4 L.

Felolvas szerkesztő

TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14. sz.

Telefonszám: 84.

Megjelenik minden vasárnap.

A kisebbségi kérdés,

most, hogy az ülésszak megnyitásával ismét intenzívebb politikai élet kezdődött Romániában, szinte óráról órára újból emlegettetés, viták, nyilatkozatok tárgya. Hiszen többé kevésbé, ha gyéribben, s gyöngébb viszhangot verve is, az volt, s nem szűnt meg az lenni sok év óta. Hol egy-egy kormányrendelet sérelmes volta, hol valamelyik miniszter, vagy más nevezetes politikai nyilatkozata, hol meg a magyarság feljajdulása, önvédelmi akciója tett róla, akadályozta meg, hogy a kérdés nálunk némává csendesedjék. Évek során a kormány oldaláról, miniszterek részéről alig hangzott el hang, amiben nekünk valami sok örömről lehetett volna. El kell ismernünk, az Averescu-kormány egyik másik miniszterének egy-egy kijelentésében találtunk először néhány olyan momentumot, ami alkalmasnak látszott hennünk a bizalom és reményesség sokszor elhalványított fényét újra éleszteni. Legutóbb pedig az ülésszak megnyitása alkalmával felolvasott tróbeszéd említ meg a kormányhatalom és a felekezettek közötti vonatkozások rendezését olyan elintézendő dolognak, a mi alkalmas lesz „a kisebbségek lelki békéjének állandóvá tételére.”

Megnyugtató, sőt fölemelően öröndetes jelenségek ezek, azok lennének főként akkor, ha nem éppen most a napokban szólalt volna meg Averescu miniszterelnök maga, aki, egy különben is katonásan ridegnek tetsző nyilatkozatában, azt jelentette ki, hogy a kisebbségek „magatartása nem sok örömet okoz neki.” Megértjük és tudomásul vesszük a miniszterelnök ur kijelentését, de ehhez egyúttal mást nem tehetünk mi sem, minthogy bizony nekünk sem okoz örömet az egész kisebbségi kérdés, még annyit sem talán, mint a miniszterelnök urnak. Hiszen rendszeren a mi bőrtünk ég, a mi sebéink azok a sebek, amelyek okozzák, vagy legalább is fokozzák a lázas állapotát az egész államtestnek. Éppen olyan téves felfogást eláruló tehát a miniszterelnök ur e nyilatkozatának egész szelleme, mintha egy komplikált köreset mellett álló orvos azon kezdene panaszkodni, hogy neki az egész dolog éppen nem öröm. Mit szóljon hát akkor maga a beteg, mennyivel kevésbé lehet öröme neki a saját esetében?

Ezért bizony inkább szomorúság, mint öröm — úgy általában is — ennek a kisebbségi kérdésnek az egész komplexuma, s különösen mindaz, a mi e baj diagnosztikus felismerése, kezelése tekintetében Romániában évek óta történik. Adva egy különben szemmel láthatólag: nagy, az elemi életfeltételek sokaságával bőven megáldott szervezet, amely azonban rendszeren, hol erősebben, hol kevésbé, nyugtalan, lázas, küzd a rendszer, egészséges életműködést akadályozó zavarok egész sorozatával. A könnyomorúság állandó, sőt ha lehet, még-még fokozódik, az ország egész gazdasági vérkeringése pang, s a beteges állapot orvoslására hivatottak jönnek és mennek egymásután, anélkül, hogy többé kevésbé elfogult mentálitással kitalálnák: az, amit őt figyelmeztetne se méltattak, amire a kezelésben gondot nem fordítottak, az, éppen az egyik főoka az állandó nyugtalanságnak, kóros állapotának. Nem, ő inkább unják az egész ügyet, vagy idegeskednek miatta, nem telik benne örömről, ahelyett, hogy bölcs megfontolással, szeretet- és aggodalomteljes gondnal a baj legbiztosabb kezelésének módszerét megkeressék, s azt alkalmazzák.

mazva is, a sebre balzsamo: csepegtetnének.

Pedig akárhány kormány jöhet és mehet, amíg valamelyiket a kisebbségi kérdéssel szemben ez a jóakaratu, szeretetteljes gyégyításra hajlandó szellem a legteljesebben is át nem hatja, bizonyos, hogy ez ország életének kórokozta nyugtalanságai nem fognak elcsendesülni! T. L.

Hol volt...

Hol volt... hol nem volt... he-tedhétországokon túl, nagy hegyek lábánál, rohanó patakok szűk völgyeibe szorulva, élt, pásztorcip sirása, vadgallamb bugása mellett egy bajok edzette, fejlett nép, kinek kezében megremegett a fejeze, amikor a százados fenyő tövére sujtott s a mérföldekre terjedő rejtelmes erdő mélyeségek bugással zengett vissza minden fejszeccsapást. Egy-egy földre hulló fenyőóriás nyomában száz meg száz kapott lábra s a fa ezer évekre ígért barna kenyeret a dolgos embereknek. Apró, mokány lovak nagy igyekezettel siettek hosszú sorban tova, hogy aztán a székér öle visszafelé hozza a családnak az élelmet. Csilingelő — s majd mély hangú „lanttal” megterhelte nyaku állatok legeltek a sötét fenyők tisztásein, odább békés juhnyájuk dugták össze megelégedetten buksi fejüket s a nép, amely igénytelenységben nőtt fel, boldog volt, mert az erdő bőven megadott mindent, amire lakóinak szüksége volt. Boldog volt, elégedett volt a székely, nagy hegyek tövében, rejtelmes Hargita fenyőzugasos rengetegekben.

Ma már alig van erdőrengeteg, még a patak sem szalad oly vígan a mohos sziklák közt, a hegyi forrás hiába kínálhatja hús cseppjeit... kópár lett a sziklás hegyoldal, csak egy-egy megfeketedett fatörzs hirdeti, hogy itt valaha zúgott az erdő s az ézél vidám táncra keltén. Füstöt okádó kémények gyorsan ették a fát s amikor a nép könnyebb kenyérkereset mellett könnyebben jutott a pénzhez, megroppant az erköcs s előbb csak vasárnap, később már „műves” nap s végül mindennap, madárdal helyett vad zűrzavar, rétség emberi hangok verték föl a csendet s a boldogság hónapja beköltözött a zűllés, urrá lett az erkölcstelen-ség. A szeliden legelésző nyájuk megapadtak, az eddig munkás kezek aláhanyatlottak s ahogy kevesbedik a füst s gépek kéményében, nő a gond, ré-mesen hosszú árnyékot vet jó előre a szorongó aggodalom...

Mert kevés a füst már, amit a lankás oldalak gyárainak kéménye magából kiereget. Maholnap csak égnek meredő füstös, kopott elhagyatottsága hirdeti, hogy volt egyszer egy őserdők-koszoruzta vadregényes vidék... volt egy szegény, de tündérvilág s lett helyébe, az emberek kapzsiasága folytán, feneketlen pokol.

A nyáron magas hegyeknek még sötét erdejét jártam, még áll itt ott a fa, ha értéktelenebb is, de még érték. Istenem, de milyen gazdálkodás foly azokban, a hirmondókul megmaradt erdőben! Százados fa ledöntve, befolyta a folyondár, a másikat már pusztultában millió féreg vette hatalmába, egymás hegyén-hátán várják, régen búzke őriások, hogy a mindent ki-kezdő változása az időnek itélje őket is, mint az embert, arra a végzetre, hogy porból vétetvén, porrá váljanak! Erdőinkben a legnagyobb vandalizmus jár örült haláltáncot! Sehol semmi rendszer, sehol semmi céltuda-

tosság, sehol semmi jövőbe nézés. Mintha ez a nép arra volna ítélve, hogy önmagaásta sirjában várja a körülhetetlen enyészetet.

Borulátásnak vélik sokan szavamat? Am menjenek ki a kételkedők, nem is olyan messzi, az erdőbe, amelyek régebb, ha szegényes is, de terített asztallal várták a munkás kezét, s meglátják majd, hogy erdeink már maholnap még a száraz kenyérré válót sem adják meg, mert ahol a rombolás szellemét nem tudja legyőzni a teremtés ereje, ott csak pusztulás, elmulás várható.

Tarlott nagy hegyek ormáról szomorúan süvít le a rohanó szél, pusztulásról mond rémmeséket. Vajjon lesz-e ész, lesz-e erő és lesz-e erős akarat, mely elhességteti házunk tájáról a jövő rémképeit? Lesz-e elme, amely egy nép pusztulását látva, kinyújtan felzokog s e zokogás nyomban új élet kél az aszott avaron, mely a sötét reménytelenséget a tavasz gyenge zöldjébe szőke reményességgé változtatja?

Prófétai lélekkel, prófétai türelemmel és próféták osztályrészül jutó szenvedéssel még lehet, hogy lesz, ki ellent áll a biztos pusztulásnak. De hol van a próféta, kit epedve várunk, akinek eljöttéért imádkozunk?!

V-6.

Könyvet a bukovinai és moldovai magyaroknak!

A gyergyószentmiklósi nagygyűlésen bukovinai magyar testvéreink kérését tolmácsolta Zagoni István dr. lapszerkesztő, midőn arra hívott fel, juttassunk hozzájuk magyar könyveket. Elmondotta, hogy ez év augusztus havának folyamán néhány lelkes társával meglátogatta Bukovinában élő magyar testvéreinket. Meghatva látta, hogy a bukovinai magyarok, kiknek száma mintegy 20-30 ezer, ma is szinte mindig beszélnek édes anyanyelvüket, ősi hagyományaikhoz, kultúrájukhoz, fajukhoz ma is szívósan ragaszkodnak; azonban most nagy veszedelem fenyegeti őket, mert nem kápnak magyar tanítókat. Emiatt gyermeküket kénytelenek nem magyar tanítólú iskolákban taníttatni, s felesleges mondanunk, hogy mi lesz ennek a következménye. Fajunk s gyermekeink megmentése céljából javasolta Zagoni, hogy a Magyar Párt hívja fel az erdélyi magyarokat, nélkülözhető könyveiket adják át a Bukovinában, az öt magyar lakta községben és Moldovában szervezendő könyvtárak céljaira.

A Magyar Párt ilyen irányú felhívását most a tagozatokhoz kibocsátotta. Megyei tagozatunk elnöksége felkéri ennélfogva székely testvéreinket, hogy a fenn megjelölt célra olyan nélkülözhető könyveiket, melyek bukovinai és moldovai testvéreinknek művelődését, gazdasági előhaladását szolgálhatják, minél előbb szíveskedjenek kezeinkhez juttatni.

Természetesen, kívánatos, hogy a könyvek valóban a nép lelkének való, annak építésére, jó irányban való fejlesztésére alkalmasak legyenek. A könyvből beírható, hogy kinek az ajánléka, egyéni, vagy egyesületi, testületi ajánléka? Természetesen, úgy és olyan módon, hogy az a beírás, vagy cédulaberagasztás ne legyen dísztelen.

Áthelyezés. Virgil Josof oclandi adóhivatali tisztviselőt a pénzügyminiszterium a helybeli pénzügyigazgató-sághoz helyezte át. Az áthelyezett új állását január 1-én foglalja el.

Egész népünknek,

felekezeti különbség nélkül rá kell ébredni, hogy az önerő egyetlen forrásunk, ahonnan perithetünk, — mondotta Makkai Sándor, a tudós, a fiatal püspök egy újságírónak, aki vele a püspöki körútján tapasztaltokról beszélgetést folytatott.

A püspöknek ez a kijelentése olyan igazságot foglal magában, amelyet immár nyolc esztendő óta hangoztatnak legjobbjaink s népünknek legnagyobb része még sem akarja átérteni ezeknek a szavaknak nagy jelentőségét. Pedig nyolc esztendőnek szomorú tapasztalata immár mindenkit meggyőzhetett arról, hogy egyházi és iskolai intézményeink fenntartásában kizárólag önerőnkre vagyunk utalva. Önmagunknak kell meghoznunk és előteremtünk azokat az áldozatokat, amelyek egyházaink és iskoláink létét, fennmaradását, virágzását biztosíthatják.

Az egyház és iskola mindenkor féltett kincse volt minden nemzetnek. Amely nép, amely nemzet nem törődött a vallásérkölcsei nevelésnek és a kultúrának e két tényezőjével, az önmagának ásta meg a sirját. Az olyan nép pedig, amely önmaga hibájából bukott el, sohasem érdemelt száznakozást, mert megérdemelte sorsát. Az ilyen népekről még a történelem is csak gyászalpokon emlékeztet meg. Azokat a népeket pedig, amelyek kultúrájukat védték és a mostoha körülmények ellenére is megtartották, mint a háaségnak, a kiltartásnak, a fajszertetnek ragyogó példáit jegyezte fel az utókor számára.

Folyóiratokban olvassuk s régi, tapasztalt pedagógusok is panaszkodnak róla, hogy döbbenetesen aláhanyatlott a magyar helyesírás és a fogalmazás. És amikor a szakemberek kétségbeesítő jelenségeket állapítanak meg a magyar stílus hanyatlása körül, akkor akadnak még magukat művelteknek tartó egyének is, akik ridegen elzárkóznak a megfelelő áldozathozatát elől iskoláik részére, sőt van, aki még hitehagyással is fenyegetőzik. Hát az ilyen egyénekben egyetlen egy vallásfelekezetenek sem tehetik kedve, mert aki itt megtagadja az áldozathozatát, megtagadja amott is. Milliós jövedelmekkel dolgozni, minden egyébre bőségesen áldozni, csak éppen az egyháztól — iskolától vonni meg azt a pár ezer leus áldozatot: nem csak szívtelenség, de egyenesen büne és hálátlanság a fajjal szemben s az ilyen egyének nem is sejtik, hogy minő felelősség hárul rájuk majd a történelem ítélőszéke előtt.

Amikor Makkai püspöknek az önerő kifejtésére irányító szava zúg végig Erdély bércei között, ugyanakkor jelenik meg az erdélyi román. kath. Státus évi jelentése is, amely szintén nyomatékosan hangoztatja, hogy ügyelnünk kell arra, hogy minden kulturponton a lehetőségig megőrizzünk s könnyelműen egyetlen öröklő helyet se adjunk fel. A súlyos helyzetben csak a magyar társadalom egységes, nagy megmozdulása segíthet: egyfelől megtalálni adott helyzetünkben a kulturális felelősséget és a kulturális felelősséget helyes arányát, másfelől erőteljes nekifutással összefogni minden erőnket, hogy amit szükségesnek, fenntartandónak ítélünk, azt az utolsó nélkülözhető fillér oda-áldozásával is fenntartsuk.

Akinek füle van a hallásra, hallja meg az illetékes helyekről elhangzott súlyos, vészjelzős figyelmeztető szavakat és nem törődésével ne legyen senki fajának gyilkosa, nemzetének sírásója!

A ferencrendiek Székelyudvarhelyen.

Legendák a kolostor körül.

A XVIII. század általános elemi csapásokkal köszöntött be. Az ideális lelkiélet szabadságát, II. Rákóczi Ferencet minden magyar ismeri, emléket kegyelettel őrizi. Az utóak csak azt teszik, amit ősek megadtak.

A szabadságszerető székely nép lelke egyszerre tüzet fogott Rákóczi felhívására és a várnak Ritter német parancsnoka nem várja be a kurucok támadását, hanem maga is felcsap Rákóczi katonájának. A Thököli Iure fogságába esett Heisler tábornok hiába gyújtotta fel a várost, az udvarhelyiek csak kurucok maradtak és nyögtek a tíz évi beszállásoságnak minden átkát.

Az udvarhelyiek nyakán ült a német. S még el sem ült a harci zaj, jött a háború réme, a pestis és döghalál, amelyről az első közleményben megemlékeztem.

Az Isten egy Szánbomir nevezetű tábornokban emberi módon gondolkodó katonát rendelt a városba, aki a Kos suth-utca alsó végén járványkórházat állított fel a városi és vidéki betegek részére, akik, mint ősszel a legyek, százával heverték a *Vargassin* alatt s állandóan négy-öt halott között várták sorsuk jobbrafordulását, vagy a kellemetlen vendéget, a halált.

Föl sem ócsudhattak a fekete halál ijesztő hatalma alól s új háború köszöntött be 1717—1718 ban. Sőt 1717—1719. között akkora volt a szárazság, hogy majdnem egész Erdélyben semmi sem termett. Az emberek mogyoróhéjat, cseremakkot, kukoricacsutkát, fát őröltek lisztnek. Csikban lóhust, döglött kutyákat ettek és Háromszéken a sirtóból a holttesteket is kivajták. Megjelentek a kóborlók, lézengők, prédálók, fosztogatók, latrok és tolvajok. A királyi deputációhoz küldött követelek, Szombathelyi Zsigmond és Jakabházi Zsigmond Udvarhelyre és környékét: *utolsó nyomorúságra jutott bizonytalan Széknek* nevezték, pedig a cseliák azért panaszkodtak az udvarhelyiekre, hogy az inséges helyzetet velük szemben nagyon kiszákmányolják.

A marha- és a dögvész Udvarhelyen és vidékén akkor is dühöngöbent volt, amikor már máshol csak szomorú emléke ilt.

Az udvarhelyi kolostornak az élére 1730-ban egy szentéletű ember került Istváni Kristóf személyében, aki rövid megszakitásokkal tizenöt esztendőig volt a kolostor főnöke. 1730—1734, 1735—1741, 1744—1747, 1748—1750.) Istvánffyról Endes Alajos és Dobai Honorius jezsuiták 1762. február 20-án tettek némi feljegyzést, amelyből a legjobban megismerhetjük szereplő személyünk egyéniségét.

A templom fölöttében kezdte a Mária-szobor helyett az a kereszt állott, mely most a templom bejáratánál balfelől a második fülkében van s azelőtt a szent Antal oltára helyén állott. A véss idején Istvánffy ezen kereszt előtt szokott imádkozni. Sok hosszú imádkozás után egyszer a keresztől jövő sugarak árnyékolták be az imádkozót s közben a szavakat hallotta: *öt szent sebem tiszteletére végezz öt szent misét.* A kolostorfőnök nemcsak maga végezte el, hanem másokkal is elvégeztette és mindenki ezt ajánlotta, ahol a véss pusztított. Ezután zarándokokat indult meg a csodás keresztet veszélyeztetett vidékekről és az elemi csapás megszűnt. A jezsuiták csodás gyógyulásokat is jegyeztek föl, melyek a kereszt előtt történtek.

Istvánffy a keresztútját és a szent olvasót napokint el szokta végezni többször is és mindig arra kérte Istent, hogy a szerzetesi karima előtt ne haljon meg (ez régebb éjjeli 12 óra, vagy reggel 5, d. e. fél 12, d. u. 3 és este 6—7 órára volt beosztva). Kivánsága teljesült is, mert az éjjeli imának utolsó szakaszánál a karimán jelenlevő testvérei között összeesett és meghalt, amikor testvérei éppen ezt énekeltek: *coeli enarrant gloriam Dei — az egzek az Ur dicsőségét zengik.*

A székelyek körében sok elkésredésre, vérfürdőre (Madéfalva) és kivándorlásra adott okot Mária Terézia királynőnek a székely határőrséget megszervező terve. Udvarhely ellenállásában ekkor is méltónak bizonyult önmagához, mert a nemes szívű királynő

tisztjei által nem szedette rá magát és kiváltságaiból nem engedett.

Az ősszerző bizottság 1762 ben Oktábról menekült városunkba. A szomorú emlékü Bucov tábornok is eljött a királynő kedves székelyei közé s azonnal berendeltek a Székely vicékirály bíráit, jegyzőit és falubíráit s kísér letezni kezdenek szép szóval, fenyegetéssel, csillogó arannyal és hivatalvesszéssel, de a nép jogaira hivatkozva keményen állotta a sarat. S amikor az ősszerző tisztök egyike elragadtatta magát és a szombathelyi réten táborozók közül egyiket bántalmazza, erre oly felzúdulás következett, hogy a tábornok egy illemhely gödrébe ereszkedve alá várta a kedélyek lecsillapodását. Megmenekülése után két század vassas németet küldött az udvarhelyiekre br. Frölich főstrázsamester parancsnoksága alatt.

Következett a megtorlás. Scheffler Olivér páterrel azzal vádolták, hogy a népet a határőrség ellen izgatja. Azzal ámitja a népet, hogy a határőröket vagy kiviszik az országból, vagy beosztják a rendes katonaságba. A főhaditörvényszék a vádat a püspöknek adta át. A rendtartományfőnök maga elé idézte a vádlottat és tanuk előtt kihallgatván, a hir valótlannak bizonyult s a páter visszaküldötte Székelyudvarhelyre.

A legendák ezzel a kolostor körül nem szüntek meg, de ezek egy részéről majd máskor.

P. Boros Fortunát dr.

Komoly munka, vagy népszerűség-hajhászat?

Néhányan itt is, ott is arról beszélnek a városban, hogy az új tanács sem jobb a Deáké vázsnánál, mert az is minduntalan terhek rak a polgárság vállára. Vannak, akik a körülményt a saját előnyükre kamatoztatják a népszerűségüket növelni akarván, oda kiáltják a polgárságnak — „én nem akarom, de a többség”. Mindenestre minden olyan alkalommal, amikor új terhekről van szó, amikor a polgárság bérére megy a dolog, az egyesekben a terhek súlyosbítása bizonyos keserűséget vált ki s amikor aztán még a keserűségnek éppen azok részéről adódik táplálék, akik jól tudják, mert tudniuk kell, hogy az ilyen teher egy elkerülhetetlen rossz s mégis izgatják a kedélyeket — ezek rossz szolgálatot tesznek a köznek s bár népszerűségük növelhet a nagy tömeg szemében, nem teljesítik azt a kötelességet, amire elhivatva.

Udvarhely város 1926. évi költségvetésének bevételi részébe a 40 banis taxák jövedelméből 515,000 leu és a városi erdők jövedelméből 600,000 leu bevétel volt beállítva és csak ezen fiktív jövedelmek mellett tudott a régi városi tanács egy elfogadható költségvetést összeállítani. Természetes, hogy az erdők jövedelme nemhogy 600,000 leu, hanem egy banis sem tett ki, sőt arra (örzés, erdőkezelési stb. járulékek, ültetés) a város ezideig még csak ráfizetett. A 40 banis — ad valorem — taxák címén talán ki lehetett volna préselni az amugy is agyonsanyargott kereskedőkből és iparosokból az előirányzott 515,000 leu, de az új városi tanács éppen az előbb említett okokból mindig őrizkedett attól, hogy az amugy is fájú kelevényt megbolygassa. Sikertült is az előirányzott összegből 315,000 leu nélkülözhetővé tenni, de 200,000 leura feltétlen szükség van s azt sehonnan előteremteni nem lehet. Így bármily aggodalmaskodva is, de kötelességénél fogva a tanács annak beszédését kénytelen volt elhatározni. Mindenki tudja, mit tesz az, amikor az éhség elkerülhetetlen s nincs egy falás kenyér s nincs pénz — csak kenyeret bár, de azt a föld fenekéből is! Így van a tanács is!

Azonban a zugoldás hangzik, elégedetlenkedés van, mert szítják mesterségesen is némelyek, pedig a valóság az s arról Udvarhely város minden polgára meggyőződhetnék, hogy a városi tanács minden egyes mostani tagjában él az a tudat és erős gondolat, hogy ami teheráthárítást csak lehet, elkerül, csak a polgárság a nagy adóterhek sulya alatt össze ne rokadjon. De viszont kötelessége az is, hogy a város elengedhetetlen követelményeit teljesítse.

Nem végez tehát komoly munkát az, aki e sivar jelenben csak népszerűségét akarja növelni, akkor, amikor ő is látja, hogy a város helyzete nehéz s áldozathozattal követel.

A társadalmi szabadoktatás lényege és szervezete.

Irta és a székelyudvarhelyi Szabad Liceumon 1926 nov. 14-én előadta: *Gyerkés Miklós.*

Az ember léte két főjelenségben nyilvánul meg. Ez: *lelki élete és testi önfenntartása.* Ebben különbözik az ember, az állatvilág többi egyedeitől, melyek kizárólag mind csupán öntudat nélküli, azaz állati, s így testfenntartási életet ének.

Tudatában ezen ténynek, önkénytelenül előtérbe tolnak a kérdés: vajjon minemű befolyással van a lelkiélet a testiesség fenntartására, vagy egyáltalában szükséges-e tudomást venni a lélek jelenlétéről, az öntudatról? Válaszul adhatjuk, hogy az ember boldog lehet úgy is, hogy ha semmit sem tud, vagyis, ha csak nagyon keveset eszmél s így nincsenek igényei és igénylései. A lélek nyugodt lehet az esetben is, ha semmire sem vágyakozó, viszont boldog lehet akkor is, ha társadalmi és gazdasági kiképzései révén, az élet megnyilvánulásában feltalálja a maga útját, boldogulásának biztos ösvényeit. Azonban, míg az előbbi ember semmire sem tud jelentősebben örülni és megelégedettsége csak a napi dolgokra terjed ki, addig a lélek műveltségével bíró egyén, a jelen és jövő terveinek, kidolgozásainak egész sorozatáról tud beszámolni.

Már e rövid bevezetés után is feltehetjük a kérdést: vajjon mi milyen élet után vágyunk, öntudat nélküli, tehát csupán létfenntartási, vagy lelki műveltséggel felvértezett és szakadatlan vágyakozásokban gazdag emberi élet legyen e a mi eszményünk? Ugy hiszem, egyértelmű erre a mi válaszunk, az, hogy inkább leszünk a legszűkebb viszonylatok között is, lélekéletben harmónikusan fejlődő egyének, mint bármilyen nagy és beláthatatlan vagyonnak, teljesen üres lelki, képzetek, fogalmak és tudás nélküli birtokosai.

Mert, ha csak egy parányi kulturáltsága van is a társadalmi életre teremtett embernek, már betölti Isten legfőbb rendelését: az emberszeretet megismerését és gyakorlását, s az ebből fakadó krisztusi tanítások további teljesítését, másfelől képesség teszi magát egy a testiesség követelményeinek bővebb és könnyebb kielégítésére, mint a szellemi élvezetek különböző mértékének befogadására.

A társadalmilag művelt és gazdaságilag képzett ember minden adottsággal szemben otthon van, nem fél a változó élet legkegyetlenebb sorscsapásaitól sem. Erre élő példaképpen említhetem fel a háboruban résztvevő és fogságba jutott embereink sorsát, melyet én csak elbeszélés alapján ismerhetek, de az ezen kálváriát végigjárt embertársaink határozottan bizonyítják, hogy a szellemileg képzett és gyakorlati ügyességekben járatos egyének, minden rájuk mért szenvedést jobban tudtak elviselni, önmagukon, bármilyen nehéz helyzetben is hamarabb tudtak segíteni, mint a kevés műveltségű, vagy éppen csak testi erejükkel dicsekedő katonáink... A szellemi életben otthonos hadifoglyok nem tették a maguk helyzetét, a ronda foglyotáborokban még szörnyűbbé és keservesebbé, de a sivar Szaharákon is életet, hangulatot, sőt jövedelmet hozó kiépítésként tudtak létrehozni.

S amidőn állítom, hogy a szellemi emelkedettségben élő ember, nemcsak a boldogulás útján tapos, de a szó valódi értelmében boldog is tud lenni, ez nemcsak pusztán feltevés, de tényekből is következtetéses elképzelésekből megállapítható valóság. Igen, mert az ilyen ember a legkisebb fűszalat éppen úgy meglátja, mint a Kárpátok büszke bérceit, s az egyiket éppen úgy tudja elemezni és abban az életű kincseket keresni, mint más a kézenfekvő bizonyosságokban, a megjelölt dolgokat felkutatni. Vagyis, míg a szellemi képességek nélküli ember csak az őnök által kitaposott, legtöbbször gyarló ösvényeken tud haladni, hogy magának életet nyerjen: addig a tudással, gyakorlati ügyességekkel felvértezett, társadalmi összekapcsolódásokban járatos

egyén még az el nem képzett, ismeretlen mezőkön is foglalkozást, szép jövedelmet hozó termelési ágazatokat tud elővarázsolni. Vajjon, el tudta volna e hinni valaki — hogy éppen a saját életéből állítsak egy kis példát — mikor a háború végével, magam is, több tisztviselőtársammal együtt, fizetés és jövedelem nélkül maradtam, hogy két éven át 600 négyeszőgölynyi köves talaju, árendába vett földnek terméshozamából tartottam fenn magamat és családomat? Aki látta a hármass kereszteséi haszonbérbe vett földterületen, csákánykapával végzett kertészkedésre előkészítő, földmívelési munkámat, a szemlélők jó nagy része észbeli állapotom meghibbanásáról beszélt, nem sejtve azt, hogy létezhetik így olyan talaj és olyan növény is, amelyik szívesen veszi, ha mélyen rigolirozott földben termel, a tenyéryi mélységű talajhelyett. S csak az augusztusi dus paradicsomtermésnek látára jajdultak fel, hogy hiszen ez az ember nem az eszét veszette el, hanem könyöradomány helyett, pirosodó paradicsomai tizezeinek vevőitől nyerte meg az egész város közönségét, s Arad és Bánság helyett, jó részben most maga látja el a város kamráinak nagy részét beföldendő, elsőrendű paradicsom-gyümölcsökkel; egy egy esztendőre szóló jövedelmet hozva össze a maga számára is, ezen termelése révén. Ekko — már senkisé a szána-közörsé méltó embert látta a hármass keresztes paradicsomkertben, de a kezdeményező és a legmesszibbmenő ki termelésre törekvő szorgalmat kellett, hogy megbámulja, a szakszerű tanulmány elismerése mellett. Ilyen és ezekhez hasonló felszárnyalást százát és százát mutat a mindennapi élet, hogy csupán még egy példával álljak elő:

Ugy hiszem, mindenki ismeri hallgatóni közül Péter Béla dr. kolozsvári gazdasági akadémiai professzor gyógynövény-kultuszát, melyről bátran elmondhatjuk, hogy ez a gyógy-növényvilágba befurakodott ur, a gyógynövények kitermelésével, azok használhatóságának kitanulmányozásával és forgalombahozatásával, nemcsak az emberiség millióit enyhíti betegségében, de a maga számára is jókora vagyon gyűjt össze, e növények összeszedése és eladása révén. S most mindenki kérdezheti ismét, hát mi miért nem tudunk a hársfa virágából, az ezerjófából, vagy a székfű virágából milliókat csinálni? Mert nem vagyunk ezekhez szellemileg felkészülve, mi azokat csak látjuk, de semmi értéküket nem ismerjük, nem sokra becsüljük.

Említettem, hogy a szellemi képzettséggel, társadalmi műveltséggel rendelkező egyének Isten rendelését: az emberek egymás iránti szeretetét jobban tudják betölteni, minak nyomában közösség, együttes munkálkodás és intézmények sokasága keletkezik. Mentől több az embereknek egymás iránti bizalma, megbecsülése és szeretete, annál több áldást hozó intézmény fakad azok nyomában, melyek minden irányban segítik az emberiséget előbbre, több jó eredmény elérésére. S ki vitathatná el, hogy az emberek szellemi csoportosulása, szövetkezése egymásután eredményezi az emberboldogítási intézmények hosszú sorozatát, s igazolják, hogy csak azon népek tudnak boldogulni, akik szellemi fölénnyel rendelkeznek Isten többi teremtményei fölött.

Ha tehát szellemi képzettségüket és általános műveltségüket olyanoknak látjuk az emberi életben, mint pusztában tévelygők számára a biztos irányt mutató vezérlőcsillagot: felismerjük a való tényállást, hogy az ember életében nem egyedül a testiesség fontos, hanem a lélek kiművelése, a tudás tárházának bármilyen kis mértékű adagokban való töltögetése, mely még az uszolás kamatoztatásánál is többet jelentő befektetés, kincseket érő, örökös jellegű tőke megszerzése. Erdemes dolog tehát, mert életpályánk legfőbb tartó oszlopa: a szellemi kincsek megszerzése és azok állandó gyarapítása, ugyazintén ezekkel párhuzamosan a társadalmi követelmények megismerése és betartása. S miután sem az egyiket, sem a másikat nem lehet márol-holnapra, más munkáink végzésének időmérete szerint gyors ütemben elsajátítani, hanem csak lassu idő alatti, kitartó

szorgalommal és komoly odaadással, így a kincsek gyűjtögetése kezdetét veszi már születésünkkel, az édesanya gondos irányító befolyásával, folytatódik az iskolai nevelő oktatással, majd az életpályákra előkészítő munkakör megismerésével és gyakorlatilag történő elsajátításával, azután pedig állandó jelleggel, az élet utjain tovább önképzésünkkel és önművelésünkkel.

Az ifjúság nevelő-oktatására törvényileg szervezett intézményeink állanak fenn: az iskolák, amelyekből hamarabb, vagy később kikerülő közönség további szellemi és lelki oktatásáról, már az egész életen át, kiki maga kell, hogy gondoskodjék. Tudva, hogy a magaráhagyatottság mindig visszafejlődést eredményez, ennek megakadályozására, a lelkivilág megszerzett kincseinek megtartására és továbbfejlesztésére kell megszervezni mindenhol: a társadalmi szabadoktatást, vagyis a szabad liceumi előadások sorozatát, mely nemcsak egyirányban nyújt felvilágosító és állandóan képző ismereteket és ad nevelő jó tanácsokat, hanem az életre szóló tudnivalókat összesűrítve hozza esetről esetre, rendszerint szívet nemesítő művészi ének-, zene- és szavalati műsorszámokkal.

Ha tehát megállapítjuk a nevelődés és szellemi képzés nélkülözhetetlenségét és azt végezzük is a születéstől az életpályákra, vagyis az önfenntartás utjára való lépésig: csak helytelen megítélés, téves felfogás azt hirdetni és követni is, hogy az önállóodástól kezdve, már hagyhatjuk szellemi életünket önmagára, parlagosodó pusztulásra s bőven elég, ha csupán a test-fenntartó táplálék megszerzéséért futjuk a napi robotot, a szellemi élet bármily kis mértékű táplálása pedig már csak fényezés és szükségtelen erő- és idővesztés. Minthogy pedig a törvény ezen időbeli tovább és önképzésről nem intézkedhetik: a társadalmi közös érzésnek, együttes felelősségnek kell kimondani, erkölcsileg kötelező törvényképpen, hogy a népek szellemi továbbképzését, az iskolák kötelező munkája után sem szabad felhagyni, egyetlen évig is szünetelőbe engedni, hanem, mint a meganyitott villamos áram rendszeres működése, úgy az ember szellemi életének táplálása is, koporsónk bezártáig, folyamatos kell, hogy legyen. És nem szabad, nem lehet megengedni, hogy az emberiség kulturálása csupán az iskolák által nyújtott eredményekkel maradjon, hanem ezeket minden tekintetben csak alapvető, általános jellegű előismereteknek tekintjük, amely tudásunkon építsük fel az életben szükséges összes szak- és vezérlő ismereteinket, tudásainkat. S ha a kincseknek birtokába jutottunk és felismertük továbbtanulásunk életfontosságú szükségességét: hogy az együtt élő népek nemcsak egyedenként szereznek szellemi kiemelkedettséget, de az egész közösség a közművelődés útján előre megy s ennek nyomában az élethez adó intézmények sokaságai, ugyszólván, gombamódra nőnek ki az ismeretlen semmisségből, melyek kenyérszerző foglalkozásaink üzését nemcsak megkönnyítik, de hozamaikban is gazdagabbakká teszik, végeredményében elérjük törtéteink kijelölt célját. Vagyis: tesszük elartatását és lelkünk kifinomult éltetését, melyek együttes harmoniában adják az ember földi boldogságát, a boldog élet számtalan változatát. Ezen cél felé vezet minket mindnyájunkat a társadalmi szabadoktatás, vagyis az ennek révén nyerhető önképzés és önművelés, hogy szerezzünk mentől több világos ismeretet, tágabbkörű tudást az erkölcsi életben és a tudományokban egyaránt.

Ez tehát a szabad liceumi oktatás megszervezésének igazi lényege.

(Befejezés a jövő számban.)

A színház befejező előadásai: Vigh Ernő és Vákar Vilmos jutalomjátékai a közönség nagyszámú részvétele mellett folytak le. A jutalmazottakat meleg ünnepélyben részesítette a közönség s ajándékokkal halmozta el. A jutalmazottakon kívül az utolsó este még aragonit-émléktárgyakat kaptak: Paffy Oly, Ágoston B. ba és Jódy, mint a közönség kedvencei. A közönség figyelmét Vákar Vilmos köszönte meg bucsubeszédében. A színtársulat Sepsiszentgyörgyre ment, ahol kedden kezdődött meg a színi szezon.

Medgyaszay Vilma nálunk.

Medgyaszay! „Van-e, ki a nevet nem ismeri?” — kérdezhetnők mindjárt az ismert versidőzet kínálkozó szójátékával mi is. Műveltebb, sőt csak irni-olvasni szokott ember is aligha van, tehetnők hozzá mindjárt, mert az ily valaki még akarva sem igen kerülhette el, hogy a világhírű előadóművésznőről, a magyar kabaré művészet, a chanson-énekész ez elsőrendű csillagáról, reprezentatív megszégyesítőjéről, akarva, akaratlanul, ne kelljen tudomást szereznie. Nem is azért, hogy a nevet megismertessük, inkább csak rendes regisztrálói kötelességünk folytán, mondhatnók: szinte szokászerűen ejtünk — idejvetele feletti örömmünk kifejezése mellett — néhány szót az ő pályájáról, a magyar művészetben irányító képviselő jelentőségéről. Ennek az érdekében a háború előtti évekbe kell gondolatban visszamennünk, a magyar kabaré kezdőkorába, a mikor külföldi mintára, de a viszonyokhoz teljesen átförnyve, Nagy Eadre és még néhány fiatal pesti író, költő megalapította a maga kis első kabaré színházát. A szellemes és csipkelődő, a napi aktualitásokba is bekapcsolódó apróságok — jelenetek, chansonok — az újszerűség friss bájával hatottak, ötleteik szájról-szájra jártak, a közéleti előkelőségek kifigurázása az emberek, maguk az illetők is, jóízűeket nevettek. Vidéken pedig a Pestet megjárta ismerősökhöz intézett kérdések egyik legelsője ez volt: Voltál-e a Nagy Eadrekabarében, hallottad-e Medgyaszayt? Mert ő, Medgyaszay Vilma, lett mindjárt az elején, — az ő megvesztegető bájával, lobogó temperamentumával, páratlanul sokszínű és finomságu előadóművészetével — ennek, az azóta szeltebbé ismertté vált, önálló műfajja kialakult művészetnek a legnépszerűbb, mindenki által megcsodált népszerűsítője Ezen a téren ma már világhíresség is, úgy hogy — amint nemrégiben olvastuk — egyszer, „amikor a berlini Hochschule für Musik az ének zene fejlődését egy történelmi hangverseny ciklusban mutatta be a leghíresebb német énekesek közreműködésével: a chanson-műfajt a magyar Medgyaszay Vilma bízta.”

Ezek után tehát, ismételjük, csak örömmel fejezhetjük ki, mindnyájan, az ő nálunk teendő látogatása fölött, s számunkra más választás alig lehet, mint mindenkinek, aki csak teheti, elmenni az ő november 25 ikén, csütörtökön tartandó „egyetlen chanson-estélyére!”

Bővebb részleteket, műsört a plakátok tartalmaznak!

HIREK.

Nov. 20.

Viola Sándor dr. 25 éves ügyvédi jubileuma.

Egy érdemes férfi jelentős közéleti tevékenysége, munkássága kapott legutóbbi nevezetes életfordulója alkalmával szép és méltó elismerést. Viola Sándor dr., Sz.-keresztúr és vidéke magyarságának egyik legismertebb, legtekintélyesebb vezető alakja s mint ügyvéd is egyike a legjelentékenyebbeknek, most érkezett el ügyvédi működésének 25 éves fordulójához. Ezt az alkalmat használták fel ügyvédtársai, hogy médot találjanak az iránta érzett megbecsülésük, rokonszenvek kifejezésére, miért is a célból f. hó 16 ikán, kedden Keresztúron szép ünnepséget rendeztek tiszteletére. Az ünnepségre leutazott az ügyvédi kamara udvarhelyi tagjainak legnagyobb része is. Előlkön Jodál Gábor dr. kamarai elnök d. u. 6 órakor az ünnepelt lakásán, meleg, szép szavakban üdvözölte, méltatva az ügyvédi pályá és közéleti munkálkodás jelentőségét s az ünnepelt által ezen a téren elért eredményeket, egyúttal a kartársak nevében szép emléktárgyat adott át neki. Viola Sándor dr. meghatottan, közvetlen szép szavakban köszönte meg a megemlékezést.

Este 9 órakor a kaszinóban volt népes és igen kedélyes lefolyású bankett, amelynek jó hangulatát az izletes

konyha és borok is nagyban fokozták. Itt a kartársak nevében egy díszes emlékalbumot Ferentzy Gábor dr. keresztúri ügyvéd adott át, ötletes és közvetlen üdvözlés mellett az ünnepeltnek, mire Viola Sándor dr. ismét szépen válaszolt. Ezenkívül is még több kedélyes felkészítő hangzott el, melyek közben a meleg ünnepelés a késő éjszakáig tartott.

Meghalt Constantinescu volt miniszter. Alecu Constantinescu, a liberális kormány volt földművelésügyi minisztere, 67 éves korában meghalt. Kora fiatalságától kezdve változatos politikai pályát járt be, többféle miniszterséget viselt, így volt földművelési, belügyi, iparügyi miniszter, ezenkívül egyik leghatalmasabb oszlopa a liberális pártnak, bizalmasa a Brati-anu-testvéreknek, ura az ország egyik legnagyobb — több százmillió értékű — vagyonának, amellyel, hogy ő volt az is, a ki az agrárreform szigorú végrehajtása során kedélyesen vágta ünnepi ekéjét a magyar egyházak és közép-birtokosok kis birtokából kihalogatott, elreformált földekbe is...

A népfelkelői szemle megtartásáról már korábban megemlékeztünk. A rendőrség ezúttal az érdekelteket saját érdekükben ismét figyelmeztetni kívánja, hogy a városi tanácsház helyiségében megtartandó szemlére december hó 4 ikén az 1902—1906, 5-ikén az 1907—1912, 6-ikén az 1913—1918, 7 ikén az 1919—1923 sorozási évfolyamba tartozó városiak, 8 ikén pedig az összes fenti évfolyamokba tartozó, Farcád, Sükő és Lengyelfalva község beliek tartoznak megjelenni, magukkal vivén vonatkozó okmányokat is.

Eljegyzés. Barabás Erzsike és Csizsér Gábor k. tanító (Csikszentkirály) jegyesek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

Az Önkéntes Tűzoltó Egyesület november 21 iki, hoinapi jubiláris (zászlóavatási) ünnepségeinek sorrendje: Délelőtt: 1. Pél 9 órakor gyülekezés a Bukarest kávéház előtt. 2. 9 órakor zenés felvonulás a róm. kath. plebánia-templomban tartandó Istentiszteletre. 3. Istentisztelet után kivonulás a róm. kath. temetőkerthe. a) Borosnyay Pál dr. volt főparancsnok sirjának megkoszoruzása. Emlékbeszédet mond: Benedek Géza dr. b) Csillag József volt alparancsnok sirjának megkoszoruzása. Emlékbeszédet mond: Kabdebó József. — A Bukarest szálloda színháztermében délelőtt 11 órakor diszközgyűlés.

1. Elnöki megnyitó. Tartja Nagy Lajos dr. főparancsnok. 2. Az egyesület történetét ismerteti: Soó Gáspár titkár. 3. A zászlót megáldják: Vajda Ferenc ref. esperes, Bölöni Vilmos unit. esperes, Mattes János luth. lelkész. 4. Szegbeverések. 5. Zászlótartó választása. 6. Üdvözlések. 7. A diszgyűlést bezárja Nagy Lajos dr. főparancsnok. 8. Délután 4 órakor térzene a piactéri városi kis parkban. — A Bukarest szálloda színháztermében este pont 8 órakor: műsoros estély. Ennek műsora: 1. Nyitány. Halász Róbert zenekara. 2. Prolog. Irta: Embery Árpád főgimn. tanár. Elmondja: Gáffy Zuzsika. 3. Énekel a Székely Dalegyet. 4. „Papa vizsgál”, vigjáték 2 felvonásban. Szerepelnek: Török Ferenc, Kapcsa Ignác, Molnár Gergely, Papp Emil, Ungár Manci, Bodrogi Balázs. 5. Szavalt: Szabó Gyula. 6. Énekel: a Székely Dal egyet. Műsor után tánc reggelig.

A táblai főügyész városunkban. Manea, a marosvásárhelyi tábla meletti vezető főügyész tegnap, pénteken városunkba érkezett, hogy itt a felügyelete alatt álló hivatalokban megtartsa a szokásos évi vizsgálatot. Délelőtt az ügyészséget, délután pedig a vizsgálóbíró hivatalát vizsgálta meg.

Kivetették a róm. kath. egyházi járulékot. A róm. kath. egyház ez uton is értesíti híveit, hogy az egyházi járulékok kivetése befejezést nyert és a kivetésről valamennyi egyházközségi tag értesítettet. Ha valaki „Értesítés” t. kézbesítési hiba, vagy bármely más ok miatt nem kapott volna, ezek részére a kivetési lajstrom megtekinthető végett közzsemlére ki van téve 8 napon át Stemmer V. Dános pénztárnoknál Str. Principesa Maria (Szent Imre-utca) 27. sz. a. azon célból, hogy mód nyujtassék sérelem esetén a felebbezésre.

Ügyvédi hír. Gónczy Gábor dr. helybeli ügyvéd társult Molnár Imre dr. ügyvéddel.

A prefectusi tanács gyűlése. Az új közigazgatási törvény útján kreált prefectusi tanács, melyben a különböző közhivatalok főnökei mellett a vármegyei tanács állandó választmányának tagjai is részt vesznek, Cristea közig. vezérfelügyelő, delegált prefectus elnöklöte alatt f. hó 16-án, kedden tartotta meg gyűlését. A különböző hivatalok főnökeinek szeptember és október hónapokra vonatkozó jelentéseit a tanács tudomásul vette. Az államépítészeti hivatal főnökének jelentésével kapcsolatosan a prefectus szóvá tette az állami utak „elviselhetetlen” állapotát és kérte Ottovay áll. ép. hiv. főnököt, hogy a következő gyűlésre készítse elő a tájékoztatót, hogy a vármegyénkben levő állami utak udvarhely-gyergyói és udvarhely-parajdi szakaszainak javítása mekkora költséget igényelne. A hivatalfőnök a kérdésre nyomban válaszolt; mintegy hárommillió leura volna szükség a fenti utaszakaszok javítására és egyben azt is bejelentette, hogy nem tartja könnyen keresztül vihetőnek az említett utaszakaszok egy évben való kijavítását, mert az állami költségvetésbe felvett nyolcvanmillióból vármegyénknek nem fognak 3 milliót folyósítani. A felvilágosítások után Cristea prefectus és Sebasi dr. képviselő, mint a vármegyei állandó választmány tagja abban állapodtak meg, hogy a szükséges összegek kiutaltatása céljából személyesen fognak eljárni a kormánynál.

A vármegyei árvíz- és tűzkárosultak segélyezése. Illetékes helyről nyert értesülésünk szerint, D. Cristea prefectus megkezdte a kormány által adományozott 100.000 leu összegű árvízsegély kiosztását. Eddig a helyszínen megejtett vizsgálat után a következő összegeket osztotta ki: Peteken összesen 11.500 leut, Parajdon 3000 leut, Zetelakán 27.700 leut és Bethlenfalván 9100 leut. A még fennmaradt 48.700 leu teljes egészében a zetelaki tűzkárosultak között fog felosztani. A helybeli kereskedőtársulat által a folyó évben a zetelaki tűzkárosultak részére gyűjtött 8370 leu és az ugyanezen célra rendezett templomi hangverseny tiszta jövedelméből begyűlt 4150 leu összegeket Pop dr. subprefectus már régebben átadta a Zetelakán működő segélyező bizottságnak, mely ezen összegeket az ott ez évben tetemes tűzkárokat szenvedetteknek fogja kiosztani.

Az udvarhelymegyei róm. kath. tanítók egyesülete f. hó 18 án tartotta meg öszi közgyűlését városunkban a róm. kath. elemi iskola helyiségében. A közgyűlést megelőzőleg Mercz Margit és P. Alfonz mintatanítást tartottak. Az előbbi az Abc tanításáról, az utóbbi pedig a szöveggyűlésről. Mindkét előadást a bíráló bizottság tagjai valóban mintatanításnak nyilvánították. A közgyűlést Veress Donát elnök nyitotta meg a tanítóság köteleseit fejtegető beszéddel. Majd Lázár Albert lovetei tanító az abstinencia mozgalomról, Gágyó Simon szentléleki plebánus pedig a papok és tanítók harmonikus együttműködéséről tartott nagy figyelemmel hallgatott előadást. Hozó János szentegyházaskalvi tanító a fizetés- és nyugdíjügyet ismertette, amellyel kapcsolatban elhatározták, hogy sérelmeiket képviselőik útján a statagyűlés elé fogják terjesztani. Végül a fizetési bizottság tagjait választották meg, amely után a közgyűlés véget ért.

Halálozás. Özv. Csécsi Nagy Károlyné Hodgyai Bedő Johanna, mint sajnálatos tévedés miatt, elkésettlen értesülünk, élete 86-ik, özvegysege 35 ik évében, hosszas betegség után október 20 án Ozlánd községben elhalt s 22 én helyzetett öröknagyalomra református szertartás szerint. A tisztes szép korban elhalt urinó néhai férje Csécsi Nagy Károly, Olthévíz község egykori érdemes körjegyzője volt s irodalmi tevékenységet is fejtett ki. Özvegye leányánál, Török Sándornénál töltötte el özvegysege legnagyobb részét, folytonos munkásság közben, a legutolsó évig közzsemleret és tisztelget által véve körül. Halálát nevezett egyetlen leányán kívül három fia: Cs. Nagy József, Cs. Nagy János és Cs. Nagy Károly, valamint ezek családjai, gyermekei és kiterjedt rokonság siratják.

A Filharmonikus Társaság jövő heti próbái: hétfőn: női kar, szerdán: férfi kar, pénteken: zenekar.

A kollégium ismeretterjesztő előadásai. Felkérték az alábbiak közlésére: Egy multkori lapszámban közölt híradásunk nyomán tudatjuk a nagyközönséggel, hogy a református kollégium tanári kara ismeretterjesztő előadásainak sorozatát f. hó 24-én, szerdán este fél 9 órai kezdettel indítja meg, a ref. koll. imatermében, mely alkalommal Gónczy Lajos nyug. igazgató fog „Az emberi test szépségével” címen nagyon érdekes felolvasást tartani. A többi előadások minden hét szerdáján ugyanebben az időben lesznek és pedig dec. 1-én Lévy Lajos koll. tanár fog Székelyudvarhely történetével megismertetni; míg dec. 8-án Csefő Sándor koll. igazgató fogja a relativitás elméletét népszerű modorban fejtegetni. Ezekről, valamint a későbbi előadásokról az összefoglaló tájékoztatók, melyek egyúttal meghívóul is szolgálnak, a napokban már expedíáltnak. Az előadások díjtalanok lesznek, csupán fűtés és világítási költségek megtérítése címén fogunk tetézésszerűt, önként felsajnálott összegeket szedni. Ugy az első, mint a többi előadásokra ez uton is meghívjuk a nagy közönséget. Hisszük, hogy e komoly törekvésünket a közönség élénk érdeklődése fogja honorálni. A ref. koll. igazgatója.

A vadászársaság felkéri tagjait, hogy az 1926. január 1-től, a mai napig elért vadászeredményeket azonnal jelentse be a társaságnak (Vármegyeháza 35. sz. szoba).

A Polgári Önképző által új életre hívott szabad liceumi előadások elsője november 14-én, vasárnap volt a ref. kollégium imatermében. Hogy a világháború óta szünetelő szabadelőadásoknak mekkora fontosságuk volt a multban, azt vitatni fölösleges. Akkor volt is érdeklődés az előadások iránt: a régi városbáz nagyterme nem egyszer bizonyult szűknek az érdeklődők befogadására. A tanulni vágyás, s az ismeretek szerzésére való hajlandóság talán nagyobb volt fiatalágunkban s általában azokban, kik így ingyen juthattak az életben nagyon fontos tudnivaló dolgok eltanulásához, melyek máskülönben részükre megközelíthetetlenek volnának. A világháború mintha itt is felfordulást eredményezett volna: csodálatosképpen az a nemzeti intenció, melyet az önképző vezetősége, élén agilis elnökeivel: Kassay F. István dr.-ral az ügy érdekében kifejt, — sokkal, de sokkal nagyobb érdeklődést érdemel meg, mint volt az első előadás alkalmával, az ürességtől szinte kongó teremben. Pedig az előadás ideje (d. u. 2 óra) is alkalmasan van megválasztva, mert — mint mondani szokás — „más nemű elfoglaltsága” sem igen akad ilyenkor az embernek. Azt az egy, esetleg másfél óra időt minden tudni vágyó egyén kiszakíthatja vasárnap délutáni idejéből. Az egyet kebelében alakult bizottság, mely az előadásokat rendezi, — elismerésre méltó buzgósággal azon fáradozik, dolgozik, hogy jövőre nagyobb legyen az érdeklődés is, melyben már meg is volna eme fáradozásuk elismerése. — Kassay dr. elnök lelkes megnyitóbeszéde után a Székely Dalegylet énekelt, a nála már megszokott szép összhanggal egy Petőfi-dalt, melyben a basszus is nagyon szépen érvényesült. Azután Gyerkes Mihály áll. tanító, volt igazgató tartotta meg szabad előadását — melyet lapunk más helyén közlünk — „A társadalmi szabadoktatás lényege és szervezete” címmel. Az alapos készült-séggel megírt, tartalmas tanulmány figyelmet érdemel. Fülöp Áron: „Bodolai Márton” című székegy balladáját Rájk József szavalta el meleg átérzéssel. A műsort az elnök köszönő és buzdító szavai zárták be. Biró Sándor koll. tanár nov. 28-án tartja előadását a Solymossy-emléknappelel kapcsolatban. Kezdeti idő és hely ugyanaz, mint előbb.

Gunea Jánost, az államépítészeti hivatal volt titkárát, a helybeli törvényszék, megvesztegetés címén, 1 havi fogságra és 3 évi hivatalvesztésre ítélte, amaz ismeretes vádak alapján, melyek szerint Gunea több utkaparától különböző pénzüsségeket csikart ki, azért, hogy érdekükben eljárjon. Ugy az elítélt, mint a vád képviselője felebezett az ítélet ellen.

A helybeli róm. kath. főgimnázium ifjúsági kongregációja f. hó 28-án este 8 órai kezdettel az intézet tornatermében Szent Alajos szentté avatásának emlékére nagyszabású műsoros ünnepélyt rendez.

A szegények nagy apostolának, a középkor egyik legnagyobb szentjének: Szent Ferencnek emlékeztetését, halálának hétszázados évfordulója alkalmából, a közönség nagy érdeklődése mellett szépen sikerült ünnepély keretében ünnepelte meg a leánykongregáció f. hó 14-én este a főgimnázium tornacsarnokában. Az ünnepély középpontja P. Boros Fortunát dr. mélyjáratu ünnepi beszéde volt, amelyben a szociális élet eddig még utol nem ért nagy egyéniségéről rajzolt felemelő, ma is követésre méltó képet. Az ünnepességnek méltó kiegészítői voltak Pillich Janka és Mihály Bözsi mély átérzéssel előadott szavatai. Kábdobó Nuszi routinos melodráma-előadása Hann Mancini simulékony zongorakisérlete mellett és Imre József kiváló technikájú hegedűszólója Gáborné Frank Aranka szakavatott zongorakisérlete mellett. Az ünnepélyt Szent Erzsébetet ábrázoló élő-kép fejezte be.

Az Új földesúr, Jókainak a legszébb, a legszivrehatóbb regénye, amely már annyiszor sajtolt könnyet az olvasók szívébe s amely a világ minden művelt nyelvén hirdeti az ő csodás elbeszélő képességét, Hevesi Sándor művészi átdolgozásában, mint szinpadai alkotás is annyira kifűnő, hogy a nagyobb színházaknak állandó műsordarabja. Ezt a megindító, bájos és meghatározó jelenetben gazdag darabot adja elő a főgimnázium tanári kara és ifjúsága fórumunk kiváló női műkedvelőivel december 11-én teljesen korhű díszletezéssel. Az előadás valóságos szenzációja lesz kisvárosi életünknek.

Az erdőgondnokság tudomására hozza az összes erdőbirtokosoknak, hogy 6000 kgr. fenyőmag-készlet van a csikszeredei erdőgazdálkodás rendelkezése alatt, amelyből a szükséglethez mérten minden erdőbirtokosság és magán-erdőbirtokos is részesíthető fog. Akinek fenyőmagra van szüksége, saját érdekében jöjjen az erdőgondnokság főnökeivel érintkezésbe minél rövidebb idő alatt, ahol a szükséges felvilágosítást megkapja.

A postai bejárónál levő folytonossági hiányra vonatkozó multheti panaszos levéllel kapcsolatban azóta a postahivatal főnökétől is levelet kaptunk. Ebben előadja, hogy a posta hibátlan működése érdekében ittléte óta mindent megtett, a bejáró kijavítása azonban nem az ő, hanem az épület tulajdonosának a feladata, kit azonban ez iránt idáig hiába kerestt meg. Valamint eredménytelen maradt a postagazdálkodásigazgató intézett felterjesztése is. Házilag pedig a javítást nem véghezvetheti el, mert erre pénzüsségi fedezet nincs.

Hirsch Hugó dr. csikszeredei szanatóriuma. Csikszeredeből érte híreket: Itt, ahol egészségügyi intézményekben olyan szegények vagyunk, különös fontossága az a teremtő és valóban áldozatos munka, amellyel Hirsch Hugó dr. a csikszeredei kórház nagynevű sebészfőorvosa városunkban megteremtette szanatóriumát. Régi terve volt Hirsch dr. főorvosnak egy olyan modern felszerelésű szanatórium létesítése, amely a sebészet gyorsiramu fejlődésével összhangban áll. S ma, Csikszeredeből, a Főtéren, készen áll az a nagy munka, amely nem Csikszeredeből, hanem állíthatjuk, bármelyik nyugati világvárosnak is díszére válna. A legmodernebb felszerelésű, tükörscillovas hatalmas reflektorokkal bíró operációs terem, az ide nyíló Röntgen-terem, a legegészségesebb elhelyezésű, minden kényelemmel berendezett világos betegszobák, fürdők, amint belehelyezkednek a folyosók, társalgók, lépcsőház, székelymotivumokkal, remek kandelákkal tarkított ornaméntjébe, a szemléltetőben a földi paradicsom impresszióit keltik. Kiegészítője ennek a képnek a szanatórium udvarán készített művészi értékű terasz a mögötte elterülő fényes kert-helyiséggel. A szanatórium, mely október hó 14-én nyílt meg, sebészeti és női betegségek, kivételes esetekben más betegségek számára is rendelkezésre áll; nemi- és elmebetegségek kivételével. Az ápolást a Szent Vince-rend irgalmas nővérel végzik.

Róza néni.

Róza néni áldott lélek,
Soh'se önti el a mérget,
Minden asava csengő malaszt,
Szája rosszat ki nem szalaszt.
Csupa jószág, csupa erény,
Csak egy hibája van, szegény
Nem lát túl az orra hegyén.
Vala neki egy lakója,
— Kinek úgy hozta a golya —
Volt két vásott nebulója.
Marci — Juci ezek azok,
De mivel hogy ők már nagyok,
S nem hajlottak a jó szóra,
Nem állhatta őket Róza.
Ha meglátta, köpött egyet haragjába,
S elkezdette mondogatni így magába:

„Húzd meg magad, kutya kölyök, az ingyen [lakásba!!!]

Azért laktok potom árért fényes palotamba.”

Dült-fült, mint egy mérges pulyka bősült [haragjába,

Kapta magát és a kútát lakattal lesárta,
Ne igyanak ingyen vizet az ő udvarába.

Egyszer astán az özvegynek nem volt más [mit tenni,

Kukallóra két kártyával vizért kellett menni.
Gyanutlanul ballag elé, s elgondolja éppen:

„Lass, miből ma megmosdani illendően, szépen.”

(Róza néni lesi'ótát vedderrel kezében
Özvegy ellen bossút forral nagyúri fejében.)

„Sikerült ma vizet hozni, nem látta meg senki,
Nem kell szegény kisfiamnak vizért messi [menni”.

Amint éppen elgondolja, s belépne a hába,
Róza lelkem veder vizet zúdít a nyakába:

„Nesse neked, ingyen lakó!!!” S mit tud szegény tenni?...
Segítségért rendőr után kellett neki menni.

Szóli a rendőr bösz haraggal: „No megállj [csak, Róza!!!

Másvilágon leszel te majd pokolnak lakója.”

— Szomorú az özvegy sorsa, nincsen, ki [megvédje,

Nap-nap után ilyeneknek van szegény kitéve. Sfinx.

—

Köszönetnyilvánítás. Mindazok, akik felejtethetetlen, jó férjnek, illetve édes atyjának temetésén részt vettek, fájdalomukban osztoztak, fogadják ez uton is hálás köszönetünket.

Özv. Bod Károlyné és családja.

Egy női karkötős ezüst órá találtak. Igazolt tulajdonosa özv. dr. Lányi Imrénéél átvetheti.

A városi vállalkozó kötelességének tartja a közönség figyelmét felhívni, hogy az üzrekek kihordatása nála jelentendő be és ilyen természetű munkálatok csak általa végezhetők el. Ellenkező eljárás esetén az érdekelteket a rendőrség szigorúan bünteti.

Tolnay Bandinéről, Medgyassay Vilmaról, Janovics Jenő dról, Szűcs Laciról, Hetényi Elemérről és még rengeteg más művész-előkelősekről hoz érdekes felvételeket a Színház és Társaság legújabb száma.

Különösen érdekes cikkei: Tolnay Andorné valfolytatott interjúja, a Jan Kiepora, a bécsi opera új csillagáról szóló tudósítása, gazdag „Társaság”-rovata, részletes és föltétlen érdeklődésre számotartó budapesti és bécsi levelei, a „Pálmay Ilka újságot árul”, „Nem rapatriált Fráter Loránd Magyarországra” című cikkei, részletes és mindegyre kiterjedő tudósításai az erdélyi színházokról s a kedvenc rovatok: „Szabad egy szóra kedvesem” és „Kis pletykák”. Különösen gyönyörű kiállításban jelent meg ez a száma a Színház és Társaságnak, mely egyik legnívósabb képeslapja az országnak. Kapható mindenütt, ára 20 leu.

Legújabb kiadású divatlap, párisi sazonok remeke, érkezett. Bizszabású kabátok, kosztümök. Estélyi és bál ruhák legújabb díszítéssel, szörme-és rojt-díszítésekkel. Csipke- és bársony-ruhák. Mindezeket elsőrangú, legszébb kivitelben készítim. *Demeter Zsigmond* női divatszabó. Bul. Reg. Ferdinand (Kossuth utca) 12.

—

Kaiser és Dürrkopf varrógépek nagy választékban és a legolcsóbb árban kaphatók:

Fritz Károly vaskereskedőnél.

—

Köszönetnyilvánítás. Mindazok, akik felejtethetetlen, jó férjnek, illetve édes atyjának temetésén részt vettek, fájdalomukban osztoztak, fogadják ez uton is hálás köszönetünket.

Özv. Bod Károlyné és családja.

Egy női karkötős ezüst órá találtak. Igazolt tulajdonosa özv. dr. Lányi Imrénéél átvetheti.

A városi vállalkozó kötelességének tartja a közönség figyelmét felhívni, hogy az üzrekek kihordatása nála jelentendő be és ilyen természetű munkálatok csak általa végezhetők el. Ellenkező eljárás esetén az érdekelteket a rendőrség szigorúan bünteti.

Tolnay Bandinéről, Medgyassay Vilmaról, Janovics Jenő dról, Szűcs Laciról, Hetényi Elemérről és még rengeteg más művész-előkelősekről hoz érdekes felvételeket a Színház és Társaság legújabb száma.

Különösen érdekes cikkei: Tolnay Andorné valfolytatott interjúja, a Jan Kiepora, a bécsi opera új csillagáról szóló tudósítása, gazdag „Társaság”-rovata, részletes és föltétlen érdeklődésre számotartó budapesti és bécsi levelei, a „Pálmay Ilka újságot árul”, „Nem rapatriált Fráter Loránd Magyarországra” című cikkei, részletes és mindegyre kiterjedő tudósításai az erdélyi színházokról s a kedvenc rovatok: „Szabad egy szóra kedvesem” és „Kis pletykák”. Különösen gyönyörű kiállításban jelent meg ez a száma a Színház és Társaságnak, mely egyik legnívósabb képeslapja az országnak. Kapható mindenütt, ára 20 leu.

Legújabb kiadású divatlap, párisi sazonok remeke, érkezett. Bizszabású kabátok, kosztümök. Estélyi és bál ruhák legújabb díszítéssel, szörme-és rojt-díszítésekkel. Csipke- és bársony-ruhák. Mindezeket elsőrangú, legszébb kivitelben készítim. *Demeter Zsigmond* női divatszabó. Bul. Reg. Ferdinand (Kossuth utca) 12.

—

Kaiser és Dürrkopf varrógépek nagy választékban és a legolcsóbb árban kaphatók:

Fritz Károly vaskereskedőnél.

—

Köszönetnyilvánítás. Mindazok, akik felejtethetetlen, jó férjnek, illetve édes atyjának temetésén részt vettek, fájdalomukban osztoztak, fogadják ez uton is hálás köszönetünket.

Özv. Bod Károlyné és családja.

Egy női karkötős ezüst órá találtak. Igazolt tulajdonosa özv. dr. Lányi Imrénéél átvetheti.

A városi vállalkozó kötelességének tartja a közönség figyelmét felhívni, hogy az üzrekek kihordatása nála jelentendő be és ilyen természetű munkálatok csak általa végezhetők el. Ellenkező eljárás esetén az érdekelteket a rendőrség szigorúan bünteti.

Tolnay Bandinéről, Medgyassay Vilmaról, Janovics Jenő dról, Szűcs Laciról, Hetényi Elemérről és még rengeteg más művész-előkelősekről hoz érdekes felvételeket a Színház és Társaság legújabb száma.

Különösen érdekes cikkei: Tolnay Andorné valfolytatott interjúja, a Jan Kiepora, a bécsi opera új csillagáról szóló tudósítása, gazdag „Társaság”-rovata, részletes és föltétlen érdeklődésre számotartó budapesti és bécsi levelei, a „Pálmay Ilka újságot árul”, „Nem rapatriált Fráter Loránd Magyarországra” című cikkei, részletes és mindegyre kiterjedő tudósításai az erdélyi színházokról s a kedvenc rovatok: „Szabad egy szóra kedvesem” és „Kis pletykák”. Különösen gyönyörű kiállításban jelent meg ez a száma a Színház és Társaságnak, mely egyik legnívósabb képeslapja az országnak. Kapható mindenütt, ára 20 leu.

Legújabb kiadású divatlap, párisi sazonok remeke, érkezett. Bizszabású kabátok, kosztümök. Estélyi és bál ruhák legújabb díszítéssel, szörme-és rojt-díszítésekkel. Csipke- és bársony-ruhák. Mindezeket elsőrangú, legszébb kivitelben készítim. *Demeter Zsigmond* női divatszabó. Bul. Reg. Ferdinand (Kossuth utca) 12.

—

Kaiser és Dürrkopf varrógépek nagy választékban és a legolcsóbb árban kaphatók:

Fritz Károly vaskereskedőnél.

—

Köszönetnyilvánítás. Mindazok, akik felejtethetetlen, jó férjnek, illetve édes atyjának temetésén részt vettek, fájdalomukban osztoztak, fogadják ez uton is hálás köszönetünket.

Özv. Bod Károlyné és családja.

Egy női karkötős ezüst órá találtak. Igazolt tulajdonosa özv. dr. Lányi Imrénéél átvetheti.

A városi vállalkozó kötelességének tartja a közönség figyelmét felhívni, hogy az üzrekek kihordatása nála jelentendő be és ilyen természetű munkálatok csak általa végezhetők el. Ellenkező eljárás esetén az érdekelteket a rendőrség szigorúan bünteti.

Gyerekkocsi!

Alig használt, szabályozható,
Eka gyártmány, olcsón el-
adó. Cim a kiadóhivatalban.

KÖZGAZDASÁG.

Az Udvarhelymegyei Gazdasági Egyesülettől.

Meghívó.

A Várm. Gazdasági Egyesület f. hó 30-án d. e. fél 11 órakor a kollégium régi épületében tartandó rendes közgyűlésére.

Tárgy: 1. Elnöki megnyitó. 2. Az 1927. évi munkaterv. 3. A régi hátrálékosok törliése iránti indítvány. 4. A közgyűlést 2 nappal megelőzőleg beadott indítványok tárgyalása.

Ha a közgyűlés nem lenne határozatképes, a dec. 7-ikén fél 11 órakor megtartandó közgyűlés a fenti tárgyak felett számra való tekintet nélkül határoz.

Ódorheiu, 1926. nov. 17.

Az elnökség.

A szerkesztő üzeni.

A lapnak szánt közlemények beküldését, mint már több alkalommal, ezúttal is kérjük, hogy sziveskedjenek mindig tekintettel lenni a lap technikai előállításának lehetőségére. Ez pedig azt kívánja tőlünk, hogy hosszabb cikkeket csak legkésőbb csütörtökön délig, rövidebb közleményt pedig legkésőbb péntek délutánig fogadjunk el. Lehet, hogy az esetleges torlódás így sem mindig kerülhető el. A ki azonban ehhez nem alkalmazkodik, minket szinte teljes bizonyossággal elháríthatatlan technikai akadályok elé állít, melyek miatt a közlemény — minden jóakaratunk dacára — csak a következő héten jelenhetik meg; a mi pedig az ügy érdekében is kárával járhat. — A fenti beiktatási határidő megtartását a hirdetőnkől is kénytelen kérni a kiadó hivatal.

Nyilttér.

E rovat közleményeirt a szerkesztő nem vállal felelősséget.

Nyilttkozat.

A Hargita című lap 1926. évi november 11-iki számának Vidéki erkölcök rovatában az árvátfalvi despotá cím alatt megjelent közlemény egyéb ferdítéseire nyilatkozni nem kívánok; azt azonban föltétlenül ki óhajtom jelenteni, hogy a leirt esetben a király ő felségének személyéről egy sem nyilatkoztam, s iránta a legnagyobb tisztelettel és hódolattal viseltetem.

Ifj. Péter Mózes.

Igen tisztelt Szerkesztő Úr!

Nagyon kérem, sziveskedjék b. lapjában a következő helyreigazító sorokat közléstenni.

A »Hargita« című lap nov. 4-iki számában a »Hirek« között »Verekedés a drogéria miatt« címmel személyemmel foglalkozik, s úgy állítja be a történetet, mintha én lettem volna a támadó Tamás Simon ellen. A cikke csak annyit jegyez meg, hogy a firkálás az első szótól az utolsóig személyemmel hangzó. A tény az, hogy Tamás Simon engem *orrul* bicskával megtamadott, mielőtt védekezhettem volna. Nem én voltam a támadó, a hogy a cikk elhitetni szeretné, hanem a *meg-tamadott* s miután nálam soha bicská nincs, nem is szaladhattam bicskával utána. De utcai betyártempókra soha nem vetemedtem s jelen esetben annál kevésbé volt okom arra, mert a cikkben említett egyén, valamint Tamás Simon ellen a törvény védelmét vettem igénybe s ennél fogva semmi okom nem volt arra, hogy bicskával erőszakoljam ki jogaimat, arra csak vagy tusított egyén vagy utcai kapabetyár vetemedhet. [Ennyit óhajtottam a kis félcelményre megjegyezni.

Csiktaploca, 1926. nov. 11!

Tisztelettel:

Csedő Imre birtokos.

T. F. . . urnak!

A »Hargita« folyó hó 10-iki számában megjelent »Biseremi párbaj« c. cikkéből ha ugyan Ön írta, hiányosot, azaz hozzá lett téve az Ön epéje és májának fele. . .

Jóindulatulag figyelmeztetem; szaladjon gyorsan, amíg nem késő, szanatoriumba orvoshoz és alapos kezelésnek vessen alá magát, hogy kigyógyulva epésebb és jobb máju riportot írhasson; de azt se a gyomrából, mint szokta, találgatódit játsva, hogy a következő számban legyen, mit helyreigazítani, azért a két leüert soronkint.

Az Ön számára ajánljuk a kalapácsot és harapófogót, azt kezelve jobb megélhetést biztosíthat magának, ami nem váltás jövőben sem fog válni szegényére.

Emmel befejezettnek tekintjük az ügyet, nemmilyen körülmények között se fogunk tovább nyiltterezni.

Ódorheiu, 1926. nov. 16

B. Z., Sz. J.

x **Babaklinika Szabó Ödön** fodrászüzletében Odorheiu Bul. Reg. Ferdinand 7 szám alatt, hol mindenféle játékbát kijavítanak, a hiányzó részeket pótolják. Babaparkák minden színben. *Elvállalom műkedvelői előadások maszkirozását, amit személyesen végzek, úgy helyben, mint vidéken.* Nagy raktár színházi parókákban; kész szakálak és bajuszok állanak a műkedvelők rendelkezésére; paróka kikölcsönzés. Vesszek vágott és hullott hajat. Toilette-, piperecikkek, korpa és hajhullás elleni szerek raktáron.

Kiadó: a Könyvnyomda Réssvénytársaság Odorheiu—Székelyudvarhely

A Str. Avram Jancu (Csere-utca) 14 szám alatti épületes belsőség f. évi november 28-ik napján d. u. 5 órakor a helyszínen megtartandó önkéntes árverésen el fog adatni. — Bővebbet dr. Nagy és dr. Szabó ügyvédek irodájában.

No. 1164—1926 port.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. 1622 și Nr. G. II. 2366—1926 a judecătoriei de ocol din Cristur în favorul reclamantului Cassa de pătrare a jud. Odorheiu repr. prin avocatul Dr. Alex Viola pentru încassarea creanței de 7500 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe 30 Noembrie 1926 orele 15 la fața locului în Cristur unde se vor vinde prin licitație publică judiciară care, cai, tauri în valoare de 88500 Lei în caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea care e de încassat face 7500 lei capital, dobânzile cu 12%, socotind din 16 Martie 1926 iar speșele până acum staverite de 1516 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și acestia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul art. LX: 1881, § 192.

Odorheiu la 24 Oct. 1926.

Dubb portărel.

Kiadó az állomás közleiben 1-5 kat. hold rakterület, kényelmes széles bejáróval. Esetleg konyhakertészet folytatására is alkalmas. Felvilágosítást a kiadóhivatal ad. Ugyanott ablaktokok és ablakok is kaphatók.

A börgyár börtületébe egy 4 kö-sépkolai osztályt végzett fiú tanulóknak felvétetik.

No. 1718—1926. port.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. 3535—1926 și Nr. G. II. 4796—1926 a judecătoriei de ocol din Odorheiu în favorul reclamantului Prima Ardeleană S. A. repr. prin avocatul Dr. Hincéder Fels Ákos contra Arpad Bertalan pentru încassarea creanței de 768 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe 7 Decembrie 1926 orele 16 la fața locului în comuna Zetea unde se vor vinde prin licitație publică judiciară cai în valoare de 8000 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea care e de încassat face 768 Lei capital, dobânzile cu 12%, socotind din 1 Dec. 1925 iar speșele până acum staverite de 1035 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și acestia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul art. LX. 1881 § 192.

Odorheiu, la 14 Nov. 1926.

Dubb, portărel.

Egy jó zongorát

bérbe veszek.

Cím a kiadóhivatalban.

Fekete hajtókosci

(egy vagy két ló számára) közepes állapotban, olcsón eladó. Cím Boulevard Regale Ferdinand (Kossuth-utca) 69.

Dela Primăria comunei urb. Odorheiu. No. 5045—926 adm.

Hirdetmény.

Odorheiu város előjárósága eladja a tulajdonát képező zetea-i erdő „Sikaszó” dűlőjében ledőlít összes fakát a helyszínen, 1926 november 21 én, 11 órakor tartandó nyilvános árverésen. Odorheiu, 1926 nov. 13 án.

Primaria comunei urb. Odorheiu.

Dela Primăria comunei urb. Odorheiu.

No. 4976—926 adm.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de agent sau agentă sanitară devenit vacant la Serv. Sanitar al comunei urbană Odorheiu, publică un concurs termin de 15 zile.

Retribuțiile sunt cele stabilite în buget.

Petițiile împreună cu actele de capacitate și cele prevăzute în art. 7, al R. g. Stat. Funcț. se vor înainta Primăriei până la 26 Noembrie 1926.

p. Primar: Șeful serv. sanitar: Tamás Dr. Böhm.

Judecătoria din Odorheiu secția cf.

Nr. 2337—926 cf.

Extract din publicațiune de licitație

În cererea de executare făcută de următorul Ihasz P. Jenő contra următoarei soției lui Rether Frigyes născ Nagy Mariska, judecătoria a ordonat licitațiunea execuțională în ce privește porțiunea din imobilele următoarei situate în comuna Odorheiu circumscripția judecătoriei din Odorheiu, cuprinse în cf. a com. Odorheiu Nrul prot. cf. 509 sub Nr. de ord. A + 2 nr. top. 994, 995 curte și casă cu prețul de strigare de 4664 lei. Nr. de ord. A + 3 nr. top. 996 curte și casă cu prețul de strig. 4664 lei pentru încassarea creanței de 5000 lei cap. și acc.

Licitațiunea se va ține în ziua de 19. Jan. 1927 ora 9 în localul oficial al Cf. strada Prin. Eliz. Nr. 2 ușa Nr. 39.

Imobilele ce vor fi licitate nu vor fi vândute pe un preț mai mic de cât două treimi din prețul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție în numerar.

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare este dator să întreprindă imediat garanția — fixată conform procentului prețului de strigare — la aceeași parte procentuală a prețului ce a oferit. (art. 25 XLI. 1908.)

Odorheiu la 4 Octombrie 1926.

Dr. Szabó m. p. judecător.

Pentru conformitate

impiegat Mora.

No. 1780—1926 port.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. 4896 și Nr. G. II. 5626—1926 a judecătoriei de Ocol din Odorheiu în favorul reclamantului Soția I. Anzatal Dénes repr. prin avocatul Dr. Jodál Gábor pentru încassarea creanței de 3000 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe 2 Dec 1926 orele 16 la fața locului în Odorheiu unde se vor vinde prin licitație publică judiciară stelegi, sâpune ect. în valoare de 98000 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea care e de încassat face 3000 Lei capital, dobânzile cu 11%, socotind din 15 Aug. 1926 iar speșele până acum staverite de 1319 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și acestia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul art. LX. 1881 § 192.

Odorheiu la 9 Nov. 1926.

Dubb portărel.

Közgyűlési meghívó.

Felhívjuk mindazokat, kik a megalkotandó Udvarhelyi Házulajdonosok Szövetségébe, mint tagok már belettek, vagy belépni óhajtanak. Odorheiu, a Barkóczy-étteremben 1926 november 21 én d. u. 3 órakor tartandó

alakuló közgyűlésen

megjelenni sziveskedjenek.

Tárgysorozat:

1. Az alakulás kimondására határozathozatal.
2. Az alapszabályok elfogadása.
3. A tisztségek betöltése.
4. Esetleges indítványok.

Odorheiu, 1926 nov. 10.

Az előkészítő-bizottság.

Judecătoria din Odorheiu secția cf.

Nr. 2115—926 cf.

Extract din publicațiune de licitație.

În cererea de executare făcută de următorului Fernengel Frigyes contra următorului Vajda Zsigmond, judecătoria a ordonat licitațiunea din nou în baza supraofertei asupra părți 1/2 din imobilul înscris în cf. a com. Sâmbătești (din circumscripția judecătoriei din Odorheiu) Nrul prot. cf. 266 sub Nr. de ord. A + 1 Nr. top. 104 (casă de lemn curte și grădină) înscris sub B. 6 pe numele lui Vajda Zsigmond cu prețul de strigare de 10000 lei, pentru încassarea creanței de 4748 lei capital, speșe, de proces și de executare de 783 lei 50 bani fixate până acum, speșe de 258 lei fixate acum pentru cererea de licitațiune precum și pentru încassarea creanței de 170 lei capital și accesorii a firmei Magyar Agrár és Járadék Bank Reszvénytársaság din Budapesta, precum și pentru încassarea creanței de 17 lei cap. și acc. a orașului Odorheiu cu consiliu ordinar.

Licitațiunea se va ține în ziua de 11 Dec. 1926 ora 10 în localul oficial Str. Prin. Eliz. Nr. 2. cam. 39.

Imobilul ce va fi licitat nu poate fi vândut pe un preț mai mic de cât două treimi din prețul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție, în numerar sau în efecte de cauză socotite după cursul fixat în art. 42 legea LX. 1881, sau să predea aceluiași delegat chitanța constatând depunerea, judecătorește prealabilă a garanției și să someze condițiunile de licitație (art. 147, 150, legea LX. 1881. art. 21 legea XL. 1908.)

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare este dator să întreprindă imediat garanția — fixată conform procentului prețului de strigare — la aceeași parte procentuală a prețului ce a oferit. (Art. 25 XLI. 1908.)

Odorheiu, la 1 Septembrie 1926.

Máthé m. p. judecător.

Pentru conformitate:

impiegat Mora.

Nr. 570 ex.—1926.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. 2340 și Nr. G. II. 3183—1926 a judecătoriei de Ocol din Odorheiu în favorul reclamantului Lőrincz Mihály repr. prin avocatul Dr. Gőnczy Gábor pentru încassarea creanței de 2000 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe 3 Decembrie 1926 orele 12 la fața locului în com. Dealul unde se vor vinde prin licitație publică judiciară vișel, scroafe, car hămbar în valoare de 5000 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea care e de încassat face 2000 Lei capital, dobânzile cu 12%, socotind din 1 Iulie 1925 iar speșele până acum staverite de 1753 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și acestia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul art. LX. 1881 § 192.

Odorheiu, la 14 Nov. 1926.

Dubb, portărel.

Eladó egy kevéssé használt gramofon huszonégy lemezzel. : : Str. Mihai Viteazul (Király-u.) 42.

Judecătoria din Odorheiu secția cf.

Nr. 1825—1926 cf.

Extract din publicațiune de licitație.

În cererea de executare făcută de următoarei soției lui Szőke Albert contra următorului Szőke Albert, judecătoria a ordonat licitațiunea asupra părți 1/6 din imobilele înscris în cf. a com. Ocna de sus part. I. (din circumscripția judecătoriei din Odorheiu) Nrul prot. cf. 243 înscris ca porțiune de proprietate pe numele lui Szőke Albert sub Nr. de ord. A + 2 Nr. top. 2231 (arator) cu prețul de strigare de 222 lei, Nr. de ord. A + 10 Nr. top. 6624 (arator) cu prețul de strigare de 384 lei, Nr. de ord. A + 13 Nr. top. 3453 (arator) cu prețul de strigare de 204 lei, Nr. de ord. A + 15 Nr. top. 5820 și 5822 (arator și loc pietros) cu prețul de strigare de 458 lei, Nr. de ord. A + 17 Nr. top. 5918, 5919 și 5920 (arator și pășune) cu prețul de strigare de 732 lei, mai de parte asupra porțiunii de 1/2 înscris pe numele lui Szőke Albert din imobilul cuprins în prot. cf. Nr. 2937 al comunei Ocna de sus part. I. sub Nr. de ord. A + 1, Nr. top. 364 (grădina) cu prețul de strigare de 15000 lei. Total 17000 lei, pentru încassarea creanței de 10000 lei capital și acc. precum și pentru încassarea creanței de 12 lei 50 bani cap. și acc. ai soției lui Szőke Ferenc născ. Fábán Zuzsánna dom. în Ocna de sus, și pentru încassarea creanței de 400 lei cap. și acc. a soției lui Szőke Albert dom. în Ocna de sus

Licitațiunea se va ține în ziua de 9 Dec. 1926 la casa comunală a com. Ocna de sus.

Imobilele ce vor fi licitate nu pot fi vândute pe un preț mai mic decât două-treimi din prețul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție, în numerar sau în efecte de cauză socotite după cursul fixat în § 42 LX. 1881. sau să predea aceluiași delegat chitanța constatând depunerea, judecătorește, prealabilă a garanției și să someze condițiunile de licitație, art. 147, 150, 170, legea LX. 1881, art. 21, legea XL. 1908.)

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare este dator să întreprindă imediat garanția fixată conform procentului prețului de strigare la același parte procentuală a prețului ce a oferit. Art. 25. XLI. 1908.

Odorheiu, la 22 Iulie 1926.

Dr. Szabó m. p., judecător.

Pentru conformitate:

impiegat Mora.

Str. Pr. Maria (Szent Imre-utca) 6. sz. alatti 4 szoba, 2 konyha, kamrából és mellékhelyiségekből álló ingatlan eladó. Értekezni Strada Regina Elisaveta (Báthori utca) 2 sz. alatt Metz Istvánnál lehet.

Nr. 1544—1926 port.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. 2521 și Nr. G. II. 4577—1926 a judecătoriei de ocol din Odorheiu în favorul reclamantului Wilhelm West repr. prin avocatul Dr. Sebesi Ákos pentru încassarea creanței de 4000 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe 2 Decembrie 1926 orele 12 la fața locului în Odorheiu unde se vor vinde prin licitație publică judiciară biciclete în valoare de 15000 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea care e de încassat face 4000 Lei capital, dobânzile cu 12%, socotind din 15 Apr. 1926 iar speșele până acum staverite de 1110 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și acestia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul art. LX. 1881 § 192.

Odorheiu, la 14 Nov. 1926.

Dubb, portărel.

ságok érkeztek, amiket rendkívül olcsón árúsítok: DE GABO BELLA.

Megkezdődött!

öltönyökre, női- és férfi-kabátokra, hékeminőségű gyapju trikó, lodenek, vadász-ruhákra és gyermek iskolaruhákra. **garantált erős minőségben és feltűnő olcsón: Löbl R. üzletében** Bul. Regele Ferdinand (volt Kossuth-utca) 25 szám alatt.

Mindenki használja ki a kedvező alkalmat!

a kiárusítás, feltűnő olcsón, mélyen leszállított árakban. U m. kész raglánok, téli kabatok, női- és gyermek-svetterek, sapkák, nyakkendők, harisnyák, ridikülők stb., valódi tiszta gyapju SCHERG-féle brassói szövetek férfi

Eladó egy jókarban levő ebédlő, férfi szoba, háló és egy rokkokó-salon. — Cím a kiadóban.

Eladó!

Az összes butorraktáram készletét mélyen leszállított árakon kiárusítom, ahol a legmodernebb

háló- és ebédlő-

:: garnitúrák ::

vásárolhatók. Plús ebédlő-divánok nagy választékban kaphatók. — Továbbá olcsóbb festett butorok és székek is kaphatók.

Megrendeléseket bármily kivitelben elvállalok:

Balázs Károly utóda:
Garabás János

kész butorraktára

Odorheiu, Bul. Reg. Ferdinand 27 sz.
Egy bolthelyiség kiadó.

Értesítés!

Tisztelettel értesítjük a m. t. helybeli és vidéki vevőinket és a m. t. nagy közönséget, hogy Szabó Gyula kárpitos és Balási Ernő kárpitos a régebben fennálló kárpitos műhelyeiket a Strada George Cosbuc (Bem-utca) 1 szám alá a barátok templomával szembe helyezték át, ahol ezután közösen tovább folytatják.

Elvállalunk: minden stílusban kárpitos és díszítőmunkákat a legegyszerűbbtől, a legdivatosabb kivitelig.

Raktáron tartunk: ebédlő és kisebb divánokat, heverőket, matracokat, székfűrészeket stb.

Jávitásokat pontosan és jutányosan készítünk!

Poplant varrunk bármilyen ménta sárínt! Kényelmes és tartós munka!

A m. t. közönség szívós bizalmát és pártfogását kérve, továbbra is vagyunk készséges szolgálatát:

Szabó és Balási
kárpitosok és díszítők.

Sósgyógyfürdő.

Tisztelettel értesítem a nagyrészt demü közönséget, hogy további intézkedésig a fürdőm csak **péntek, szombat és vasárnap** lesz nyitva.

Tisztelettel:

Fernengel Gyula.

Eladó 21 kh. szántó birtok, melyben 500 drb gyümölcsfa, 150 drbrizike, 50 egres, 100 öl szilvafa, sövénykert, 16 drb marhára istálló, egy szoba, konyha téglából és melléképületekkel. Odorheiu-tól 3 1/2 km. az országút mellett, tejjgazdaságra és konyhakertészetre alkalmas. Értekezni a kiadóhivatalban lehet.

Judecatoriei din Odorheiu sectia cf. No. 2040—1926 cf.

Extract din publicatiune de licitatie

In cererea de executare facută de urn aritoare soşie lui Kis G. Márton contra urmăritului Kis Márton, judecătoria a ordonat licitaţiunea execuţională în baza art. 144, 146 şi 147 din legea LX. din 1881, asupra părţii 1/28 (din imobilului) inscrişi în cf. a com. Ocna de sus, (din circumscriptia judecătoreie din Odorheiu) Nrul prot. cf. 687 sub Nr. de ord. A + 14 Nr. top. 7377 (fănaş) inscrişi sub B 30, pe numele lui Kis Márton cu preţul de strigare de 140 lei, asupra porţiunii de 1/7 parte inscrişi pe numele lui Kis Márton sub B. 4 cuprins în prot. cf. Nr. 1158 a com. Ocna de sus sub Nr. de ord. A + 1 Nr. top. 2629/4 (arator) cu preţul de strigare de 60 lei, asupra porţiunii de 1/7 parte inscrişi sub B. 8 pe numele lui Kis Márton cuprins în prot. cf. Nr. 2229 a com. Ocna de sus sub Nr. de ord. A + 1 Nr. top. 102/3 (casa de lemn) cu preţul de strigare de 1200 lei, sub Nr. de ord. A + 2 Nr. top. 103/1 (casa de lemn) cu preţul de strigare de 300 lei, sub Nr. de ord. A + 3 Nr. top. 2683/1 (arator) cu preţul de strigare de 60 lei, sub Nr. de ord. A + 4 Nr. top. 3184 (fănaş) cu preţul de strigare de 90 lei, şi sub Nr. de ord. A + 9 Nr. top. 7378/2/1 (fănaş) cu preţul de strigare de 50 lei. Total 1900 pentru încasarea creanţei de 5000 lei capital şi accesorii.

Licitatiunea se va ţine în ziua de **9 Dec. 1926** ora 10 la casa comunala a com. Ocna de sus.

Imobilele ce vor fi licitate nu pot fi vândute pe un preţ mai mic de cât două treimi din preţul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din preţul de strigare drept garanţie, în numerar sau în efecte de cauţie după cursul fixat în §. 42. legea LX. 1881, sau să predea aceluşi delegat chitanţa constatând depunerea, judecătoreşte, prealabilă a garanţiei şi să semeze condiţiunile de licitaţie (§. 147, 150, 170, legea LX. 1881. §. 21. legea XL. 1908.)

Deacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preţ mai mic de cât cel de strigare este dator să întregească imediat garanţia, fixată conform procentului preţului de strigare la aceiaşi parte procentuală a preţului ce a oferit. (§. 25. XLI. 1908.)

Odorheiu, la 22 August 1926.

Máthé m. p. judecător.

Pentru conformitate:
implegat Mora.

Leszállított árak mellett fest és tisztít **SCHMITZ** Odorheiu. Férfi ruhákat 2 órán belül vasal.

ALLANDÓAN FRISS

TEAVAJ

Dénes Gábornál.

Sz. 444—926.

Hirdetmény.

Uliesul (Kányád) község kormamája a hozzátartozó összes melléképületekkel — 5 szoba, konyha, kamra, nyári konyha, istálló és szin — (évenként 3 országos vásár) 1926 november 21 én d. u. 2 órakor hasznóberbe adatik, 1927 január 1 én kezdődő 3 évi időtartamra, a számviteli törvény 72—83 §-ainak megfelelően.

Kikiáltási ár évi 15.000 leu. Bónuszpénz 10%. Zárt írásbeli ajánlatok a bónuszpénzzel együtt fenti határidőig az előjárásához leteendők.

Később érkezett, valamint utóajánlat figyelembe nem vétetik. Részletes feltételek az előjárásúgál megtekinthetők.

Uliesul 1926 okt. 18.

Jozsa P.
notar.

Toró Sándor
primar

Triska I. Cluj, Str. Saguna 14. Telefon 419.

Elad, vesz, **zongorát és pianinót** becserél:

Legelőnyösebb fizetési feltételek, hosszabb lejáratu **havi részletekre!**

Szigoruan szolid üzleti elvek. Elsőrendű gyártmányok. Érdeklődőket vételkötelezettség nélkül szivesen látunk raktárainkban.

Transilvania R.-T. üzletében

Ford egyedüli lerakat a vármegye területére Bul. Reg. Ferdinand 56. sz. — Telefon: iroda 35, lerakat 40. — Sürgőncim: Transilvania Odorheiu. Ford-személyautók, teherautó-alvázak, Fordsontraktorok és mindenféle Ford autóalkatrészek. Michelin és Pirelli gummik a legjutányosabb árban kaphatók készpénzfizetésre vagy megfelelő garancia mellett hitelbe is, azonnali, vagy későbbi szállításra.

Fordson traktorok tavaszra való leszállítására megrendeléseket már most felveszünk.

A FORD-autó, FORDSON-traktor a világ legolcsóbb és legmegbízhatóbb gépei.

A csikszeredai utvonalon utasok hiányában, továbbra hetenkint háromszor: hétfőn, szerdán és szombaton csukott személyautó fog közlekedni. Indulás reggel 7 órakor a Bukarest-szálló elől.

Üzlet-áthelyezés.

Rőfös- és rövidáru-üzletemet Bul. Reg. Ferdinand (Kossuth-utca) 7 szám alól a Bukarest-szálló melletti 15 szám alá helyeztem.

A 18 évi önálló tapasztalatom alapján eszközölt üzletmagnagyobbítás kapcsán üzletemet új modern árukkal díszesen felszereltem, ha pontos kiszolgálásban óhajtok részesülni, szolid és tartós árukat olcsón kíván vásárolni, keresse fel

uj üzletemet

Szíves pártfogást kér:

Jakab Gyula rőfös- és rövidáru kereskedő
Odorheiu—Székelyudvarhely.

Naponta

HIRSCH IGNÁC-nál kaphatók.

friss teavaj, paprikás és füstölt szalonna, szalámi, ementhali és trappista-sajt, mindenféle zöld főzelék, konzerva, paradicsom, eukorka és esokoládé-különlegességek, málna- és eitrom-szőrp és Graham-kenyér kapható.